Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) GARBARSKA 7—2.

Nr. Wilno, dnia 10 sierpnia 1935 r. 1338.

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K ł a j p e d a p r z y c z y n ą n i e z g o d y m i ę d z y N i e m c a m i i L i t w ą . "Lietuvos Aidas" Nr.180 z 8.VIII. 1935 r. pisze:

Gdy prasa Trzeciej Rzeszy napada na Litwę, zawsze opowiada bajeczkę o"niemieckości" Kraju Kłajpedzkiego. Pisma narodowych socjalistów niemieckich, zapominając o prawdzie historycznej, piszą o odwiecznych prawach Niemców do Kraju Kłajpedzkiego, jako do starej prowincji Zakonu Krzyżaków.. Hitlerowcy twierdzą, że,jeżeli Litwa odda Niemcom Kłajpedę, którą oni uważają za swoją własność, to Berlin zgodzi się wówczas żyć w zgodzie z Kownem. Dziwnem przeto wydaje się nowe oświadczenie Hitlera, że Niemcy respektują prawa narodowe innych ludów i że z całego serca pragną żyć z niemi w zgodzie. Wychodząc z tego założenia, Niemcy nie uznają germanizacji. Oświadczenie Hitlera coprawda nie przeszkadza Niemcom dążyć do odebrania Kłajpedy od Litwy, gdyż w danym wypadku usprawiedliwia Niemców ciągle powtarzana bajeczka o"odwiecznej niemieckości Kłajpedy". Wodzowie Trzeciej Rzeszy spekulują na nieznajomości w dziedzinie historji i geografji większości polityków zachodnio-europejskich, gdyż b.dobrze wiedzą, że na Zachodzie nie brak takich mężów stanu, jak lord Lloyd George, który, aczkolwiek posiada ogromne zdolności polityczne w Wersalu wykazał swą zupełną nieznajomość geografji Europy środkowej i wschodniej. Nie wiedział np., gdzie jest Górny Śląsk i sądził, że Charków - to nazwisko jednego z biał. generałów. Niemcy opierają swe nadzieje na takich właśnie mężach stanu, którzy bajki niemieckie wezmą za dobrą monetę i szczerze pomogą im zrealizować plany rewizjonistyczne.

N i e m c y , P o l s k a i G d a ń s k . "Musu Rytojus" Nr.61 z 9.VIII.1935 r. W artykule pod powyższym tytułem omawia sytuację, jaka obecnie wytworzyła się między Niemcami, Polską i Gdańskiem.

Sprawa korytarza oraz wolnego miasta Gdańska zawsze była najbardziej boląca w stosunkach polsko-niemieckich. Niektórzy politycy sądzili, że sprawa ta, po podpisaniu przez Polskę i Niemcy paktu o nieagresji, została załatwiona. Okazuje się jednak, że jest inaczej. Prasa podawała, że gdy minister Beck niedawno bawił w Berlinie, Hitler w rozmowach swych z Beckiem jakoby nie uznał obecnych granic Polski. Ostatnie wybory do Senatu gdańskiego oddały władzę miasta w ręce narodowych socjalistów. Polacy wówczas zrozumieli, że Gdańsk faktycznie będzie rządzony przez Berlin, a widząc, jak poważnem niebezpieczeństwem dla Polski może być opanowanie ujścia Wisły przez Niemców, baczniejszą uwagę zwrócili na rozpanoszenie się hitlerowców w Gdańsku. Dobrobyt Gdańska uzależniony jest w zupełności od tego, że Wolne Miasto należy do polskiego terytorjum celnego. Lecz gdy ostatnio Gdańsk znalazł się w ciężkich warunkach finansowych, obniżył kurs swego guldena,- Polska narażona została na straty,gdyż opłaty celne za towary importowane do Polski opłacane były w guldenach. Wówczas Polska skierowała swój import przez port gdyński,w wyniku czego w porcie gdańskim zapanowała pustka i w mieście zabrakło wkrótce nawet artykułów żywnościowych. Słuchając porad z Berlina, rząd gdański wydał dekret, zezwalający na import żywności do Gdańska bez cła, co spowodowało, że Polska w obronie przed importem artykułów żywnościowych z Gdańska odgrodziła się od Wolnego Miasta ścianą celną. W powstałym konflikcie Niemcy oczywiście stoją po stronie Gdańska, wskutek czego konflikt polsko-gdański zaczyna stawać się konfliktem niemiecko-polskim.

K r o n i k a .

N a s t ę p n a k o n f e r e n c j a r a d j o w a w K o w n i e. Prasa kowieńska z 8.VIII.1935 r.: W dalszym ciągu obrad konferencji radjowej państw bałtyckich w Rydze uchwalono wybór komisji do przygotowania wspólnych koncertów oraz uchwalono wzajemne udzielanie sobie informacyj. Następna konferencja odbędzie się w Kownie w początkach lata roku przyszłego.

D e l e g a c j a l e k a r z y l i t e w s k i c h d o M o s k w y . Prasa kowieńska z 8.VIII.1935 r.: W dniu 8 b.m. delegacja lekarzy litewskich wyjechała z Kowna na 15-ty międzynarodowy kongres fizjologów, który odbędzie się w dniach: 9 -17 sierpnia w Moskwie. Delegacja składa się z 6 osób. Lekarze litewscy zabawią w Sowietach parę tygodni i zaznajomią się z tamtejszemi instytucjami medycznemi.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

Z o r g a n i z o w a n i e k o m i t e t u f u n d u s z u b r o n i w P o n i e w i e ż u. "Lietuvos Aidas" Nr.180 /z VIII. 1935 r./: Zarząd powiatowy związku narodowców zorganizował w Poniewieżu komitet funduszu broni. Przy urzędach gminnych oraz w mniejszych miasteczkach mają być zorganizowane podobne komitety, których celem będzie zbieranie od włościan ofiar w naturze. Zebrane zboże oraz inne produkty żywnościowe oddane będą na wyżywienie wojska a pieniądze, przeznaczone na aprowizację wojska, zużyte zostaną na kupno broni... .

N o w e p a r o w o z y d l a w ą s k o t o r ó w e k. Prasa kowieńska z 8.VIII.1935 r.: Lit.M-stwo Komunikacji zakupiło od czeskiej firmy "Skoda" 5 parowozów dla kolei wąskotorowych. Przeciętna szybkość parowozów wynosi 40 km na godzinę, maksymalna - 60 km., moc - 900 HP.

D z i e ń s z y b o w n i c t w a w L i t w i e . Prasa kowieńska /z VIII.1935 r./: W dniu 18 b.m. odbędzie się w Nidzie staraniem Aeroklubu litewskiego"dzień szybownictwa" z okazji trzeciej rocznicy istnienia tego sportu w Litwie . W święcie tem weźmie udział lotnictwo wojskowe. Będzie demonstrowane grupowe szybownictwo, helikopter i t.d.

IV. SPRAWY POLSKIE I INNYCH MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH W LITWIE.

S y t u a c j a P o l a k ó w w L i t w i e . "Dzień Polski" Nr. 132 z 8.VIII.1935 r. przedrukowuje z "Vilniaus Rytojus" artykuł o sytuacji Litwinów wileńskich /patrz "Biuletyn Kowieński Nr.1334/, zaopatrując go następującym dopiskiem:"Podajemy poniżej zakończenie artykułu p.Mirunasa, drukowane w kilku numerach "Viln. Rytojus".Gdy czytelnicy zechcą zastąpić w nim słowo "Litwin" słowem "Polak", stanie się ów artykuł aktualnym i bardzo słusznym w naszych warunkach."

K r o n i k a .

N o w y l o k a l k l u b u "S p a r t a" w K i e j d a n a c h. "Dzień Polski" Nr. 132 z 8.VIII.1935 r.: W dniu 3 b.m. klub "Sparta" z całym ruchomym inwentarzem przeniesiony został do nowego lokalu,przy ul.Wileńskiej w domu p.Hryniewicza.

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a .

W y ż s z y I n s t y t u t P e d a g o g i c z n y w K ł a j p e d z i e . "L.Aidas" Nr.180 z 8.VIII.1935 r.: Oświatowa Komisja przy lit.M-stwie Oświaty po rozpatrzeniu przedłożonych projektów utworzenia Wyższego Instytutu Pedagogicznego w Kłajpedzie i Kownie wypowiedziała się za utworzeniem tego instytutu jeszcze w r.b. w Kłajpedzie. Instytut będzie posiadał prawa wyższej uczelni.

N o w a b r o s z u r a b. p o s ł a S i d z i k a u s k a s a. Radjo Kowieńskie z VIII.1935 r.: B.poseł w Berlinie Sidzikauskas napisał broszurę p.t. "Stan ekonomiczny Kłajpedy dawniej i dziś". P.Sidzikauskas w broszurze tej dowodzi, że po przyłączeniu Kraju Kłajpedzkiego do Litwy, w przeciwieństwie do czasów przedwojennych, stan gospodarczy rozwija się pomyślnie, gdyż niemal cały eksport litewski jest kierowany przez port kłajpedzki.